Република Србија
УПРАВНИ СУД
20 У 11605/10 (2009)
23.12.2010. године
Б е о г р а д

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд у већу састављеном од судија: Гордане Џакула, председника већа, Жељка Шкорића и Павела Јоната, чланова већа, са судским саветником Михајлом Ралићем, као записничарем, решавајући у управном спору по тужби А.А., Нови Сад, ул. Вука Караџића бр.2, кога заступа пуномоћник Миленко Анђелић, адвокат из Београда, ул. Далматинска бр.9, против закључка Дирекције за реституцију Републике Србије, Београд, Немањина 4, број 46-00-1167/2008-03 од 21.07.2009.године, у предмету враћања имовине, у нејавној седници већа одржаној дана 23.12.2010.године, донео је

П Р Е С У Д У

Тужба **СЕ ОДБИЈА**.

О б р а з л о ж е њ е

Оспореним закључком одбачен је захтев А.А. за повраћај имовине уписане у ЗКУЛ број ..., КО ..., под катастарским парцелама ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... због непостојања услова за вођење поступка.

У тужби поднетој Врховном суду Србије, која је у томе суду заведена под У бр. 6514/09, тужилац оспорава законитост закључка туженог органа, због погрешне примене закона и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања. Истиче да су "ФНРЈ, односно СФРЈ биле одвојене од цркве, те да сходно томе државни органи нису ни потврдили нити су могли оверити и потврдити евентуалне тврдње Евангеличке хришћанске цркве а.в., како је иста у правном континуитету са евангеличким црквама пре Другог светског рата, а такав статус није познат ни Министарству вера." Наводи да је Евангеличка хришћанска црква "заправо била и остала црква Евангелика мађарске националности". Поистовећује Немачку

евангеличко-хришћанску цркву а.в. у Краљевини Југославије са њеним члановима односно верницима, износећи између осталог тврдњу да органи Евангеличке цркве Немачке "легитимно представљају расељене припаднике предратне Немачке евангеличке цркве у Краљевини Југославије". Даље, упоређује однос Евангеличке цркве Немачке и Немачке евангеличко-хришћанске цркве А.В. у Краљевини Југославије са односом појединих епархија Српске православне цркве у иностранству са самом црквом, односно однос бускупије Римокатоличке цркве у Србији са Ватиканом, односно папом као верским поглаваром РКЦ. Наводи да тужени орган није имао у виду изјаву Евангеличке цркве Немачке (ЕКД) и релевантне доказе. Указује да тужени није правилно применио закон, између осталог и са разлога што је као државни орган био у обавези да прихвати као обавезујуће мишљење, односно одлуку већине цркава: Словачке евангелистичке цркве а.в. у Србији, Евангеличке цркве у Хрватској и Евангеличке цркве у Немачкој. Истиче да није правилно примењен Закон о евангеличко хришћанским црквама из 1930. године и да се полази од стриктне одвојености Словачке и Немачке евангеличке цркве. Сматра да је примена закона од стране туженог у побијаном закључку погрешна и ван историјског контекста, јер Закон о реституцији у погледу имовине Немачке евангеличке цркве има за циљ да исправи нехуман однос и колективно кажњавање грађана немачке националности. Предложио је да суд тужбу уважи и оспорени закључак поништи.

Управном суду су дана 01.01.2010. године, на основу члана 89. и члана 90. став 1. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08 и 104/09), уступљени предмети Врховног суда Србије и окружних судова у којима до 31.12.2009. године, није донета коначна одлука, а за које је, сагласно члану 29. став 1. истог Закона, надлежан Управни суд.

У одговору на тужбу, тужени орган је остао при наводима датим у образложењу оспореног закључка и предложио да суд тужбу одбије, као неосновану.

Оценом навода тужбе, одговора на тужбу и списа предмета ове управне ствари, поступајући на основу одредбе члана 77.став 1. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), поступајући по правилима поступка прописаним одредбама Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ", број 46/96), Управни суд је нашао да је тужба неоснована.

Из образложења оспореног закључка произлази да је тужени орган одбацио захтев А.А. за повраћај имовине уписане у ЗКУЛ бр. ..., КО ..., под катастарским парцелама ..., ..., ..., ..., ..., ..., ... и ... због непостојања услова за вођење поступка, након што је

увидом у списе предмета и добијених мишљења Министарства вера Републике Србије број 08-00-11/2009 од 12.06. 2009. године и Покрајинског секретаријата за прописе, управу и националне мањине АП Војводина број 101-08-20/2009-03 од 12.05.2009.године, утврдио непостојање услова за покретање поступка, из разлога што је нађено да се ..., који је основан тек .... године у оквиру Словачке евангеличке цркве а.в. у Србији, без својства правног лица, не може сматрати правним следбеником Немачке евангеличко хришћанске цркве а.в. у Краљевини Југославије, те самим тим, а у смислу чл. 6. и 24. Закона о враћању (реституцији) имовине црквама и верским заједницама није активно легитимисан за подношење захтева за реституцију предметне имовине.

По оцени Управног суда, оспореним закључком није повређен закон на штету тужиоца. Наиме, одредбом члана 6. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" број 46/2006), прописано је да право на враћање имовине припада црквама и верским заједницама, односно њиховим правним следбеницима, у складу са важећим актима цркава и верских заједница, а чланом 24. овог закона, да су између осталог, странке у поступку враћања имовине, црква односно верска заједница, или њихови правни следбеници.

Одредбом члана 10. став 1. Закона о црквама и верским заједницама ("Службени гласник РС" број 36/06), прописано је да су традиционалне цркве оне које у Републици Србији имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона, и то: Српска Православна црква, Римокатоличка црква, Словачка Евангеличка црква а.в., Реформатска хришћанска црква и Евангеличка хришћанска црква а.в., док се чланом 13. истог закона, Словачкој евангеличкој цркви а.в., Реформатској хришћанској цркви и Евангеличкој хришћанској цркви А.В. признаје континуитет са правним субјективитетом стеченим на основу Закона о Евангеличко-хришћанским црквама и о Реформованој хришћанској цркви Краљевине Југославије ("Службене новине Краљевине Југославије", број 95/30).

Параграфом 1. Закона о евангеличко-хришћанским црквама и о реформованој хришћанској цркви Краљевине Југославије је било прописано да евангелици аугсбушког вероисповедања (лутерани) у Краљевини Југославије сачињавају две засебне, једну од друге независне евангеличко – хришћанске цркве аугсбуршког вероисповедања Краљевине Југославије: словачку и немачку, а параграфом 4. да су исте и реформована хришћанска црква, као и њихова црквено-аутономна тела правна лица.

Имајући у виду цитиране законске одредбе и чињеницу да је у проведеном

поступку на основу приложене документације и мишљења надлежних органа, неспорно утврђено да су у Краљевини Југославији постојале две засебне, једна од друге независне, партикуларне евангеличке цркве, словачка и немачка, које су на основу Закона о евангеличко-хришћанским црквама и о реформованој хришћаноској цркви Краљевине Југославије из 1930.године, стекле свој легитимитет и правни субјективитет у Краљевини Југославије, те да је Немачка евангеличко-хришћанска а.в. црква у Краљевини Југославије са Евангеличком црквом у Немачкој имала само "духовну везу", као и да је након Другог светског рата Евангеличко хришћанска црква а.в. у Србији наставила са радом уместо Немачке евангеличко-хришћанске цркве а.в. у Краљевини Југославије, те да је у складу са чланом 13. Закона о црквама и верским заједницама, као традиционална црква и данас призната и регистрована у Републици Србији под именом Евангеличко хришћанска црква а.в. у Србији, то је основано тужени, сходно члану 115. став 2. Закона о општем управном поступку ("Службени лист СРЈ" бр.33/97 и 31/01) утврдио да у конкретном случају нема услова за покретање поступка, те је правилно донео одлуку као у диспозитиву оспореног закључка.

Наводи тужбе не могу довести до другачије оцене законитости оспореног закључка, јер овим наводима тужилац није довео у сумњу утврђено чињенично стање у вези постојања услова за покретање предметног поступка, односно да је А.А., у смислу члана 6. и члана 24. Закона о враћању имовине црквама и верским заједницама, активно легитимисан за подношење захтева за реституцију предметне имовине.

Као неоснован оцењен је навод тужбе да су ФНРЈ, односно СФРЈ биле одвојене од цркве, те да сходно томе државни органи нису ни потврдили, нити су могли оверити и потврдити евентуалне тврдње Евангеличке хришћанске цркве а.в. како је иста у правном континуитету са Евангеличким црквама пре Другог светског рата, и да такав статус није познат ни Министарству вера, са разлога што је одредбом члана 10. став 1. Закона о црквама и верским заједницама прописано, да су традиционалне цркве оне које у Србији имају вишевековни историјски континуитет и чији је правни субјективитет стечен на основу посебних закона, и то: Српска православна црква, Римокатоличка црква, Словачка евангеличка црква а.в., Реформатска хришћанска црква и Евангеличка хришћанска црква а.в.

Такође је као неоснован оцењен навод тужбе да је Евангеличка хришћанска црква заправо била и остала црква евангелика мађарске националности, а са разлога што се из дописа Министарства вера Републике Србије од 12.06.2009. године упућеног туженом органу види да је Немачкој евангеличкој цркви после рата конфискована имовина, да је у Србији са радом наставила Евангеличка црква Србије, са седиштем у Суботици, а

припадници цркве су већим делом били Мађари са севера Бачке, да је Устав Евангеличко-хришћанске цркве НР Србије донет 1955. године, да је Евангеличка црква у Србији 1972. године укључена у Словачку евангеличку цркву као мађарски сениорат, те да је 1998. године дошло до поновног успостављања Евангеличко-хришћанске цркве у Суботици.

Са изнетих разлога, Управни суд је, на основу члана 41. став 2. Закона о управним споровима ("Службени лист СРЈ" број 46/96), одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ
дана 23.12.2010. године, 20 У 11605/10 (2009)

Записничар,
Михајло Ралић,с.р.

Председник већа - судија
Гордана Џакула,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ЈК